

Piezīmes un atsauces vietas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Suga:	Phryganophilus ruficollis
Kods:	LV0200300
Natura 2000 vieta:	Slīteres nacionālais parks
Eksperts (i):	Maksims Balalaikins
Darbs pabeigts:	11.11.2022
Vispārējās piezīmes:	<p>Populācijas lieluma un piemērotā biotopa platības noteikšanai svarīgas sekojoši apstākļi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzeltenkrūšu ēnvaboles sastopamība Latvijā zināma jau kopš 1867. gada, kad suga tika konstatēta Puzes apkārtnē. - Pašlaik Latvijā sugas sastopamība apstiprināta tikai vienā atradnē, Slīteres nacionālajā parkā. - Pēdējā zināmā atradne reģistrēta 08.06.1998. Slīteres Nacionālā parka teritorijā, kad viens īpatnis konstatēts izmantojot malēzes tipa lamatas. Īpatni ievāca Nikolajs Savenkovs Zilo kalnu kraujas augšējā malā (LKS koord. 388703; 398084, 1. pielikums) (Barševskis 2001, Valainis 2018). - Dzeltenkrūšu ēnvabole ir micetofāgs, kas novērots barojoties ar piepju micēliju pārpilnu koksni. Konstatēta uz piepēm (<i>Fomes fomentarius</i>, <i>Phellinus igniarius</i>, <i>Piptoporus betulinus</i>, <i>Trametes versicolor</i>). (Gutowski 2008, 2010, Ødegaard, Hanssen 2013). - Ziņojumā Eiropas Komisijai par ES nozīmes biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā par 2013.-2018. gada periodu, visās novērtējuma kategorijās sugai noteikts aizsardzības stāvoklis nezināms. Balstoties uz pašreiz pieejamo informāciju nav iespējams veikt precīzu populācijas lieluma aprēķinu un noteikt reālu populācijas blīvumu.

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>SDF minimālais un maksimālais populācijas lielumi nav norādīti.</p> <p>Pieejamie faunistiskie dati nesniedz priekšstatu par dzeltenkrūšu ēnvabole populācijas izmēru, vienlaikus norādot uz sugas populācijas pastāvēšanu Slīteres nacionālajā parka, 1998. gadā. Pieļaujot, ka</p>

Lauks	Paskaidrojums
	<p>teritorijā joprojām pastāv sugas populācija, var uzskatīt, ka dzīvotspējīga populācija nav mazāka par 50 īpatņiem. Šāds populācijas izmērs tiek pieņemts balstoties uz zinātniskajiem priekšstatiem par populāciju ilgtspējību, kas nosaka, ka populācijā, kas mazāka par 50 īpatņiem var sākties neatgriezeniskie procesi, samazinoties ģenētiskajai daudzveidībai un pieaugot tuvradnieciskās krustošanās intensitātei (Franklin 1980).</p> <p>Maksimālo sugas īpatņu populāciju nav iespējams aprēķināt.</p> <p>CV_USE tika noteikts balstoties uz prognozējamo minimālo īpatņu skaitu populācijā SNP – 50 īpatņi.</p>
Unit_CV	Īpatnis.
Habitat	- Neskatoties uz sugas augsto aizsardzības statusu, precīzu ekoloģisko un bioloģisko datu par dzeltenkrūšu ēnvaboli ir visai maz. Suga pamatā konstatēta skujkoku un jauktos mežos ar lielu atmirušās koksnes daudzumu. Zināmās sugas atradnes pamatā ir saistītas ar teritorijām, kurās mežs ir atradies ilglaicīgi (Valainis 2018).
Annex I	Latvijā sugas sastopamība ir prognozējama Biotopu direktīvas I pielikuma biotopos, 9010* Veci vai dabiski boreāli meži, 9050 Lakstaugiem bagāti egļu meži, 9180* Nogāžu un gravu meži, 9020* Veci jaukti platlapju meži, 9160 Ozolu meži, ar nosacījumu ka tie atbilst DMB vai PDMB statusam.
Annex I_area_USE	Balstoties uz Phryganophilus ruficollis atradnes lokalizāciju un sugas sastopamībai piemēroto biotopu poligonu izvietojumu atradnes tuvumā, kā arī bezmugurkaulnieku eksperta Maksima Balalaikina viedokli, tika noteikti sugas potenciāli apdzīvotie biotopu poligoni ar kopējo platību 51.76 ha (9010* 13.28 ha, 9050 9.99 ha, 9020* 4.89ha, 9180* 23.60ha) (2. pielikums). Platība aprēķināta balstoties uz aktuāliem datiem dabas datu sistēmā "Ozols", dati lejuplādēti 06.11.2022.
Other_area_USE	Na
OK_DEN	Literatūrā nav pieejami dati par Phryganophilus ruficollis populāciju blīvumiem. Sugas blīvums LV (0.97 īp/ha) balstīts uz pieņēmumu par minimālo populācijas lielumu un sugas optimālo biotopu platībām prognozējamā sugas sastopamības poligonā.
OPT_DEN	Nav nosakāms
OK_NEW	Nē
AREA_NEW	Nē

Lauks	Paskaidrojums
OK_INT	Nē
IND_INT	Nē
Papildus nosacījumi	Nepieciešams īstenot pētījumu <i>Phryganophilus ruficollis</i> populācijas izvērtēšanai SNP. Līdz šāda pētījuma īstenošanai, jāpieņem, ka teritorijā pastāv vismaz 50 īpatņu liela populācija un jānodrošina sugas ilgtspējīgai pastāvēšanai labvēlīgie apstākļi.
Cits lauks	

Izmantotā literatūra:

Barševskis A. 2001. New and rare species of beetles (Insecta: Coleoptera) in the Baltic states and Belarus. - Baltic Journal of Coleopterology 1, No. 1/2: 3-18.

Gutowski J. M. 2008. Konarek tajgowy *Phryganophilus ruficollis*. Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000: 7 pp. [nepublicētie materiāli].

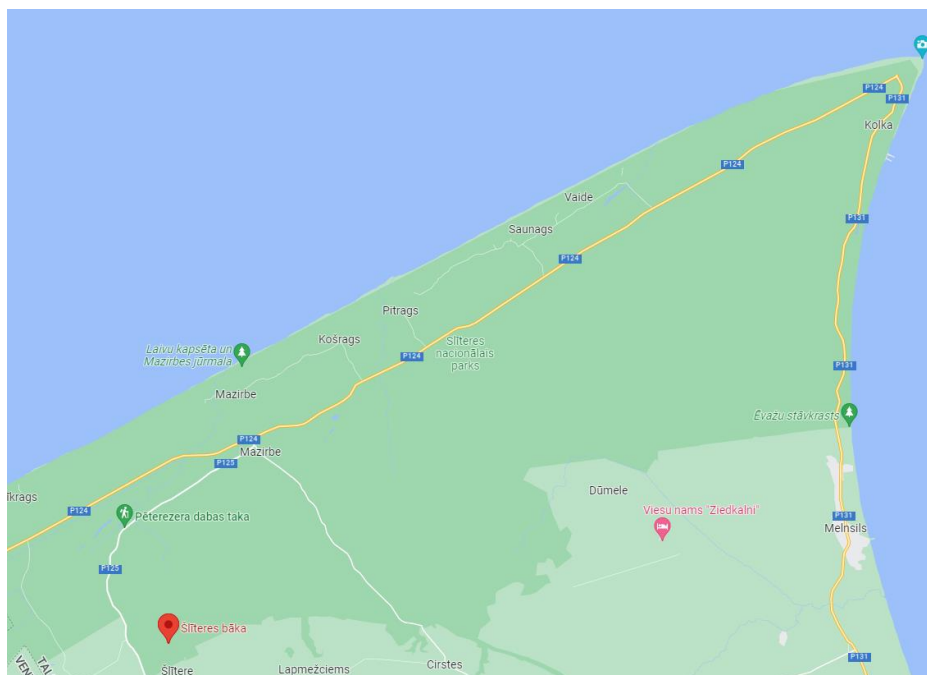
Gutowski J. M. 2010. Konarek tajgowy *Phryganophilus ruficollis* (Fabricius, 1798). In: Makomaskiej-Juchiewicz M. (ed.) Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Part 1. Biblioteka monitoringu środowiska. Warszawa: 112-129.

Ødegaard F. & Hanssen O. 2013. Scientific basis for action plan for the Melandryidae beetle *Phryganophilus ruficollis* - NINA Report 942. 35 p.

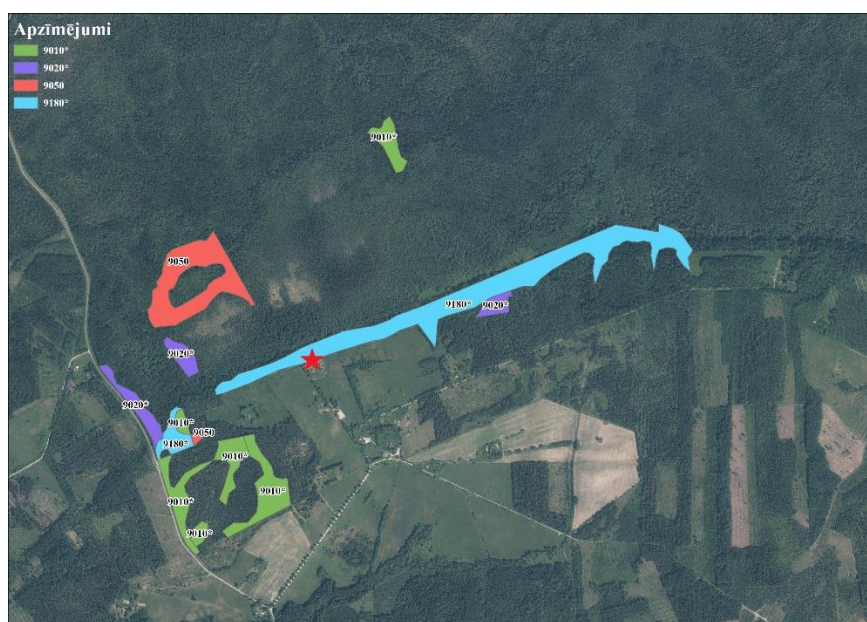
Valainis U. 2018. Īpaši aizsargājamās un reti sastopamās vaboļu sugas Latvijā. Metodiskais materiāls, LVAF projekta "Dabas aizsardzības pārvaldes kapacitātes stiprināšana, nodrošinot jaunu sugu aizsardzības jomas ekspertu apmācību un paaugstinot profesionālo kompetenci DAP speciālistiem", Nr. 108/171 / 2017 ietvaros. 72 lpp.

1. pielikums.

Dzeltenkrūšu ēnvaboles zināmās atradnes lokalizācija Slīteres Nacionālajā parkā, apzīmējums .

2. pielikums. Dzeltenkrūšu ēnvaboles prognozējamās sastopamības poligonu apskats, kopējā platība 51.76 ha (9010* 13.28 ha, 9050 9.99 ha, 9020* 4.89ha, 9180* 23.60ha).

Ar sarkano zvaigzni apzīmēta sugas aptuvenā atradne. Iekrāsotie poligoni ir sugai piemērotās dzīvotnes. To kopējā platība tiek pieņemta kā sugas potenciāli apdzīvota teritorija. Poligonu apzīmējums: zaļā krāsā – 9010* Veci vai dabiski boreāli meži, sarkanā krāsā – 9050

Lakstaugiem bagāti egļu meži, zilā krāsā – 9180* Nogāžu un gravu meži, violetā krāsā – 9020*
Veci jaukti platlapju meži.